

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Martin Černý
Téma práce:	Idem ius omnibus sed ignorantia legis non excusat (Stejně právo pro všechny, ale neznalost zákonů neomlouvá)
Rozsah práce:	195 381
Datum odevzdání práce:	1.3.2020

- 1. Aktuálnost (novost) tématu** Předkládaná diplomová práce zkoumá „vztah laika k právu v dnešní době, jeho schopnost právu rozumět, bránit své zájmy a hájit své jednání“. Jejím cílem je nejen „popsat problémy a nástrahy, které v tomto brání a shrnout stávající řešení problémů“, ale i navrhnout konkrétní opatření, zejména z ranku informačních technologií. Téma je s ohledem na stav soudobého práva, který bývá často hodnocen jako krizový, vysoce aktuální a způsob zpracování, jakož i výsledná doporučení, jsou inovativní, místy průkopnická.
- 2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody** Autor práce nezkoumá právo v globálním rozměru, ale svoji pozornost omezuje na české právo. Toto je racionální přístup ze dvou důvodů. Práce není o všem a o ničem a zároveň autorovi nechybí relevantní zdroje. I tak je zpracování práce mimořádně náročné na heuristiku a objektivitu hodnocení. Autor v obou směrech projevuje příkladnou poctivost. Spektrum zdrojů, které používá, je reprezentativní: literatura, internet, právní předpisy, judikatura, vyjádření právních vědců atd. Hodnocení pronáší až po pečlivém shrnutí sporů a diskusí na sledované téma. Metod užívá autor celou řadu: indukci, dedukci, analýzu a syntézu, komparaci. Autorovy závěry jsou statisticky podloženy.
- 3. Formální a systematické členění práce** Práce má přehlednou, logicky propracovanou strukturu. Člení se na tři kapitoly. Východiskem je první kapitola: teoretická část práce. V ní autor rozebírá aktuální problémy tvorby, publikace a aplikace práva. Postupně se věnuje hypertrofii, inflaci a labilitě práva, malé kvalitě a srozumitelnosti právních předpisů, rozporům právních norem, jakož i pokusům o překonání těchto problémů. Následně se zaměřuje na publikaci práva a snahy zajistit vše on-line. V pasážích o aplikaci práva připomíná nešvary, s nimiž se adresáti práva setkávají u soudů (odmítnutí spravedlnosti, průtahy, přepjatý formalismus, překvapivá rozhodnutí apod.). V druhé kapitole se objektem autorova zájmu stávají výzkumy přístupu veřejnosti k právní regulaci a vybrané projekty mající zefektivnit fungování práva (např. sledování povinností podnikatelů, Portál občana). Třetí kapitola obsahuje autorův návrh na zlepšení právní regulace s předpokládanými dopady na tvorbu, publikaci a aplikaci práva.
- 4. Vyjádření k práci** Diplomová práce M. Černého je komplexním a velmi poučným zpracováním problémů fungování současného českého práva. Sevřeným a čtivým způsobem autor přibližuje vše podstatné, co působení právní regulace komplikuje, kriticky posuzuje důležité oficiální pokusy o zlepšení a sám nabízí projekt vlastní. Svá stanoviska opírá o statistiku a komparaci, takže se nejedná o pouhé teoretizování od stolu. Jeho řešení je pokusem, jak se efektivně vypořádat s labyrintem práva. Navrhuje kategorizovat právní předpisy podle toho, komu jsou určeny (laikům nebo odborníkům), a tomu přizpůsobit legislativní techniku, publikaci i aplikaci práva. Domnívám se, že jeho plán optimalizace právní regulace určitě stojí za uvážení a není nereálný. Pokud by se recepty autora naplnily, právní řád by pro adresáty přestal být velkou neznámou. Zvýšila by se také důvěra v právo. Škoda jen, že odpovědní činitelé často nedbají dobrých rad právní teorie.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je splněn na sto procent.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomová práce je samostatným dílem. Autor ukazuje invenci, nesleduje jen předlohy, ale hledá vlastní cestu. Nejde o plagiát.
Logická stavba práce	Práce má logickou, maximálně přehlednou strukturu. Umožňuje snadnou orientaci v textu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Pokud jde o zdroje, je práce koncipována širokospektrálně. Využity jsou i cizojazyčné zdroje. Styl citací plně obstojí.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza jde k jádru problémů, do hloubky a je objektivní.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je precizní – obsahuje množství tabulek a grafů, které přehledně doplňují hutný text práce.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska jazykového a stylistického má práce výbornou úroveň. Je čtenáři dobře přístupná.

6. **Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě** Předložená diplomová práce je nadstandardním dílem, které zaujme komplexností zpracování a množstvím informací, které přináší. Prakticky jí není co vytknout. Autor v ní osvědčil značnou akribii a vhodně i využil své předchozí studium informačních technologií. To mu kromě interního (právníckého) pohledu umožnilo též externí pohled na právo, který je v mnoha směrech obohacující. Práce splňuje všechny požadavky uvedené v čl. 49 odst. 3 opatření děkana č. 17/2017 o závěrečných pracích a může být uznána jako práce rigorózní. Při obhajobě necht' autor odpoví na otázku, zda je současné české právo v krizi.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu diplomových prací.
Navržený klasifikační stupeň	Navrhuji hodnocení výborně.

V Praze dne 6. dubna 2020

doc. JUDr. PhDr. Pavel Maršálek, Ph.D.
oponent